

ASP-verordening is stap in de goede richting

11 mei 2026

De hervorming van de Algemene Preferentieregeling (ASP) van de Europese Unie is een duidelijke stap voorwaarts in het versterken van de koppeling tussen handel en arbeidsrechten. De nieuwe verordening, die vanaf 2027 van toepassing zal zijn, bouwt voort op het bestaande systeem maar introduceert ook een reeks verbeteringen die bijdragen aan een effectievere bescherming en handhaving van internationale arbeidsnormen.

Versterkte aandacht voor de verankering van arbeidsrechten

Een van de belangrijkste verbeteringen in de nieuwe GSP-verordening is de versterkte aandacht voor arbeidsrechten. Waar onder de voorgaande regelingen begunstigde landen de fundamentele verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie moesten naleven, wordt deze verplichting nu verder uitgebreid met Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)-verdragen zoals die over arbeidsinspectie en tripartiete consultatie. Dit betekent dat arbeidsrechten niet langer enkel als rechten benaderd worden, maar er ook meer aandacht komt voor de binnenlandse institutionele verankering.

Een grotere rol voor vakbonden

Daarnaast versterkt de verordening de monitoring en de transparantie. De nieuwe GSP-verordening voorziet in een versterkt toezichtskader, met meer aandacht voor een actieplan, transparante rapportage en betrokkenheid van stakeholders. Dit betekent dat niet alleen overheden, maar ook maatschappelijke organisaties, vakbonden en andere actoren een grotere rol krijgen in het signaleren van het onvoldoende naleven van de conventies, hetgeen de kwaliteit van de monitoring verbetert.

Daarnaast versterkt de hervorming de naleving zelf, met meer duidelijkheid rond de procedure voor intrekking van de voordelen. Hierdoor wordt het sanctiemechanisme praktischer toepasbaar, wat de geloofwaardigheid van het GSP-systeem vergroot. Ook legt de verordening een wettelijke basis onder het zogenaamde Single Entry Point.

Effectiviteit afhankelijk van politieke wil

Toch blijven er belangrijke uitdagingen bestaan. Ondanks de verbeterde sanctiemechanismen blijft de daadwerkelijke toepassing ervan afhankelijk van politieke wil. In de praktijk is de Europese Unie terughoudend met het daadwerkelijk inzetten van deze instrumenten.

De effectiviteit van de hervormingen is sterk afhankelijk van de implementatiecapaciteit in begunstigde landen. Het ratificeren van internationale conventies is één stap, maar de daadwerkelijke uitvoering vereist goed functionerende instellingen, zoals arbeidsinspecties en onafhankelijke rechtssystemen.

➔ **Besteed daarom voldoende aandacht voor flankerend beleid in de vorm van ondersteuning en capaciteitsopbouw bij begunstigde landen.**

Flankerende maatregelen kunnen ook meer inspelen op sectorspecifieke risico's zoals in de textiel- en landbouwsector, waar schendingen van arbeidsrechten structureel voorkomen. Hoewel de verordening algemene normen versterkt en sector-agnostisch is, kan een sectoraal gedifferentieerde aanpak een meerwaarde bieden in de implementatie. Het kabinet geeft in haar [reactie](#) aan dat het APS-diversificatie in begunstigde landen wil stimuleren, omdat de meeste import nog steeds textiel betreft. We onderschrijven het belang van diversificatie, en roepen op om oog te blijven houden voor de sectoren waar de grootste arbeidsrisico's zich bevinden.

➔ **Zorg voor een sectoraal-gedifferentieerde aanpak om de naleving van arbeidsrechten in verschillende sectoren binnen begunstigde landen te waarborgen.**

Het APS biedt niet alleen kansen voor groei en markttoegang, maar bevordert ook duurzame ontwikkeling door landen te stimuleren om zich te houden aan internationale verdragen. Effectieve ondersteuning bij de GPS bevordert daarmee ook aankomende wetgevende kaders als de dwangarbeidverordening en de CSDDD. Het kabinet onderschrijft in haar [reactie](#) het belang van duidelijkheid van APS-landen over de nieuwe voorwaarden, zodat zij zich daarop tijdig kunnen voorbereiden. Met het oog op aanstaande wetgeving is het ook in het belang van Nederland om daarin ondersteuning te bieden.